

26 Ιουλίου 2012
Α.Π.: 01876

Mr. José Manuel Barroso
President of the EU Commission
EU COMMISSION
200 rue de la Loi
B-1049 Brussels
BELGIUM

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Κατά τη διάρκεια της διετίας 2010/2011 η διαδικασία της εσωτερικής υποτίμησης οδήγησε σε δραστική και άνευ προηγουμένου μείωση κατά €19 δισεκατομμύρια του δημοσιονομικού ελλείμματος της Ελλάδας και στην αποκατάσταση του 1/3 της ανταγωνιστικότητας που απώλεσε η χώρα στα χρόνια του ευρώ. Η αναπόφευκτη σωρευτική μείωση του Α.Ε.Π. κατά 10%, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, θα ήταν οικονομικά λογική και κοινωνικά αποδεκτή αν είχε συνοδευθεί από τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Το ότι αυτό δεν συνέβη οφείλεται τόσο στις προτεραιότητες που έθεσε η Τρόικα, σε συνδυασμό με την αποτυχία των προβλέψεών της, όσο και στο έλλειμμα πολιτικής βούλησης που επέδειξαν οι έλληνες πολιτικοί, καθώς επίσης και στη μετωπική αντίθεση των συνδικάτων και στην κωλυσιεργία της δημόσιας διοίκησης. Ο καταστροφικός αυτός συνδυασμός επέφερε τη συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης της χώρας, προκάλεσε ασφυξία σε όσες επιχειρήσεις καταφέρνουν ακόμη να επιβιώνουν και τραυμάτισε τον κοινωνικό ιστό. Αντίθετα, ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, ο οποίος φέρει την κύρια ευθύνη για την κρίση, παρέμεινε ουσιαστικά στο απυρόβλητο όσον αφορά το μέγεθός του, το κόστος του και την αναποτελεσματικότητά του.

Η απόπειρα της τρόικας να παρέμβει στη μικρο-διαχείριση της οικονομίας απέτυχε να επιφέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Λιγότερο από το 15% του συνόλου των κεφαλαίων διάσωσης διοχετεύθηκαν στην πραγματική οικονομία. Οι επενδύσεις απομειώνονται ταχύτερα σε σύγκριση με τον ρυθμό μείωσης του Α.Ε.Π., ενώ η κατανάλωση έχει παραμείνει λίγο-πολύ σταθερή. Ακόμη χειρότερα, απέτυχε να πείσει τις αγορές –οι οποίες ορθώς ερμήνευσαν το PSI ως κίνηση άνευ ουσιαστικού αποτελέσματος και τη συνεχή διαπόμευση της Ελλάδας από τους εταίρους της ως ανικανότητα, αν όχι απροθυμία, της Ευρώπης να υπερασπιστεί στην πράξη το κοινό νόμισμα.

Δεδομένου ότι οι πολιτικές που ακολουθούνται σήμερα δεν οδηγούν σε έξοδο από την κρίση, τόσο η Ελλάδα όσο και οι δανειστές της βρίσκονται τώρα αντιμέτωποι με τον αδήριτο νόμο των απρόβλεπτων συνεπειών:

- Έναν αυτο-τροφοδοτούμενο φαύλο κύκλο αυξήσεων των φόρων, μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος, ύφεσης, διεύρυνσης του δημοσιονομικού ελλείμματος, νέων αυξήσεων των φόρων κ.λπ.
- Ένα καταστροφικό PSI, το οποίο κατέστησε το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δυσλειτουργικό, του έκλεισε την πόρτα της διατραπεζικής αγοράς, διέλυσε την κεφαλαιακή βάση των συνταξιοδοτικών ταμείων και έθεσε τη σφραγίδα της αφερεγγυότητας πάνω στην Ελλάδα γενικώς και στις ελληνικές επιχειρήσεις ειδικότερα, διώχνοντας έτσι τις επενδύσεις αντί να τις προσελκύει.
- Μια οικονομία σε φάση αποεπένδυσης σε όλους τους κύριους τομείς δραστηριότητας (λιανεμπόριο, βιομηχανία, ενέργεια, χρηματοοικονομικά, κοινή ωφέλεια) και η οποία αδυνατεί να βελτιώσει περαιτέρω την ανταγωνιστικότητά της διότι στερείται ρευστότητας, δυνατότητας δανεισμού, ασφαλιστικής κάλυψης και εγγυήσεων.

Διέξοδος παρόλα αυτά υπάρχει, μόνον όμως υπό ορισμένες πολύ συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οι οποίες δεν προβλέπονται αυτήν τη στιγμή στις δανειακές συμβάσεις. Όσον αφορά τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις, τα κρίσιμα ζητήματα είναι, πρώτον, να αποκατασταθεί η δυνατότητα του ιδιωτικού τομέα να δημιουργεί θέσεις εργασίας και ανάπτυξη –διότι με το κράτος ουσιαστικά χρεοκοπημένο, ο ιδιωτικός τομέας είναι ο μόνος που μπορεί να το πετύχει. Και, δεύτερον, να μειωθεί αισθητά η εκτίμηση κινδύνου, η οποία σήμερα συνοδεύει την Ελλάδα. Προς τούτο πρέπει να γίνουν τα εξής συγκεκριμένα βήματα:

1. Άμεση απελευθέρωση των €7 δισεκατομμυρίων τα οποία προορίζονται ειδικά για την αποπληρωμή όσων οφείλει το κράτος στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό θα δώσει στην οικονομία ρευστότητα που απεγνωσμένα χρειάζεται.
2. Παράταση κατά δύο χρόνια (από το 2013 και 2014 στο 2015 και 2016) της περιόδου για την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος €3,6 και €9,2 δισεκατομμυρίων αντιστοίχως. Αυτό θα συμβάλει στην επούλωση των τραυμάτων που προκάλεσαν οι δανειακές συμβάσεις στην κοινωνική συνοχή.
3. Χρηματοδότηση των επιπλέον κεφαλαιακών αναγκών που συνεπάγεται η παράταση μέσω:
  - Της επαναδιαπραγμάτευσης με την ΕΚΤ για την πώληση του συνόλου των ελληνικών ομολόγων που κατέχει όχι στην ονομαστική τους αξία, αλλά στην τιμή αγοράς συν ένα εύλογο κέρδος της.
  - Της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών όχι μέσω επιπλέον δανεισμού, αλλά με τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τη διάσωση των ισπανικών τραπεζών.
4. Δημιουργία Οχήματος Ειδικού Σκοπού (SPV) (υποστηριζόμενο από περιουσιακά στοιχεία –τύπου Eureka), το οποίο μέσω ήπιας πολιτικής θα προβεί στην επαναγορά ελληνικών ομολόγων. Αυτό, σε συνδυασμό με τις αμέσως προηγούμενες ενέργειες, θα συμβάλει στη βιωσιμότητα

του ελληνικού χρέους και έτσι θα διαλύσει τις αμφιβολίες για το μέλλον του «ελληνικού ευρώ».

5. Θεαματική αύξηση του ποσοστού απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων, π.χ. μέσω της ανάθεσης στις ελληνικές τράπεζες μεγάλου μέρους των τεχνικών διαδικασιών και της εκμετάλλευσης της δυνατότητάς τους να χρηματοδοτήσουν συγκεκριμένες επενδύσεις, υπό την επίβλεψη της ΕΚΤ και της ΕΤΕπ.
6. Αξιοποίηση των αδιάθετων κοινοτικών κονδυλίων ως εγγύηση υπέρ δανείων που θα χορηγήσει η ΕΤΕπ σε επιχειρήσεις. Σε συνδυασμό με την πιο πάνω πρόταση, αυτό θα συμβάλει στην επαναφορά της χώρας στον δρόμο της ανάπτυξης.

Τα βήματα για την άμεση επαναδραστηριοποίηση του ιδιωτικού τομέα θα δώσουν τη δυνατότητα στις σφύζουσες και δημιουργικές δυνάμεις της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής κοινωνίας να κινηθούν δυναμικά και να φέρουν την ανάκαμψη. Για την ανάκαμψη υπάρχει ήδη ολοκληρωμένος σχεδιασμός –η μελέτη της McKinsey που παρήγγειλε ο ΣΕΒ και η ΕΕΤ. Η εν λόγω μελέτη υποδεικνύει τους τομείς της ελληνικής οικονομίας που μπορούν συμβάλουν τα μέγιστα στο αμέσως προσεχές μέλλον στην ανάπτυξη και περιγράφει τα μέτρα που απαιτούνται προς τον σκοπό αυτόν. Η μελέτη της McKinsey αποτυπώνει επίσης τους μακροοικονομικούς στόχους που πρέπει να πετύχει η Ελλάδα αν θέλει να διαθέτει το 2020 εξωστρεφή και διεθνώς ανταγωνιστική οικονομία.

Βεβαίως, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ερμηνευθούν τα προηγούμενα ως παρότρυνση προς αποφυγή ή καθυστέρηση στην εφαρμογή των απαραίτητων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Τουναντίον, αποτελεί σθεναρή και πάγια θέση του ιδιωτικού τομέα ότι η συμβολή του στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ανάπτυξη θα μεγιστοποιηθεί μόνον εφ' όσον προχωρήσουν οι μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν:

- Στη συρρίκνωση του κράτους και του άκρατου παρεμβατισμού του.
- Στην απελευθέρωση όλων των αγορών και των επαγγελματιών.
- Στη δημιουργία περιβάλλοντος που να ευνοεί πραγματικά την επιχειρηματικότητα.
- Στον σχεδιασμό και την εφαρμογή στην πράξη ενός απλού και κοινωνικά δίκαιου φορολογικού συστήματος που θα φορολογεί τον παρασιτικό πλούτο –όχι την παραγωγή που παράγει πλούτο.
- Στη θέσπιση μέτρων με στόχο την εγκαθίδρυση συνταξιοδοτικού συστήματος καθορισμένων εισφορών, το οποίο σταδιακά θα αντικαταστήσει το σημερινό των καθορισμένων παροχών.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι και το θέμα των ιδιωτικοποιήσεων. Δεν πρέπει να παραγνωρίζεται όμως το γεγονός ότι, στη σημερινή συγκυρία, και πέρα από όλα τα άλλα πολλά προβλήματα που υπάρχουν, κανένας ξένος επενδυτής δεν θα διανοηθεί να έρθει στην Ελλάδα όσο οι αγορές αποτιμούν τους κινδύνους μιας επένδυσης στην Ελλάδα στα υψηλά σημερινά επίπεδα. Οι ιδιωτικοποιήσεις θα αποφέρουν έσοδα και θα δημιουργήσουν συνθήκες

ανταγωνισμού στις αντίστοιχες αγορές, εφ' όσον οι προτάσεις μας για την επανεκκίνηση της οικονομίας και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις υλοποιηθούν με πληρότητα και αποτελεσματικότητα.

Η σημερινή κυβέρνηση συνεργασίας δηλώνει αποφασισμένη να υλοποιήσει όλες τις προαναφερθείσες μεταρρυθμίσεις. Στον βαθμό που θα το επιτύχει, δικαιούται ανάλογης υποστήριξης από τις άλλες κυβερνήσεις στην Ε.Ε., καθώς και από τις επιχειρηματικές κοινότητες της Ένωσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κρίση η οποία πλήττει όχι μόνο την Ελλάδα αλλά και ικανό αριθμό ευρωπαϊκών χωρών, δεν θα λυθεί αν δεν αναγνωρίσει σαφώς η Ε.Ε. ότι είναι αντιμετώπιση με μία πανευρωπαϊκή ασύμμετρη κρίση –για την οποία πανεπιστημιακοί και πολιτικοί προειδοποιούσαν ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του '90. Τα τελευταία δύο χρόνια οι Ευρωπαίοι αναλάβαμε δράση –περισσότερο όμως ως ξεπερασμένοι μάγοι που δεν εντυπωσιάζουν κανέναν με τα πολυφορεμένα κόλπα τους. Οι αυστηρές δημοσιονομικές συμφωνίες και οι άκαμπτοι κανόνες μπορεί να αποτελούν αναγκαίες συνθήκες για την αντιμετώπιση της κρίσης, το βέβαιο είναι όμως ότι δεν επαρκούν. Οι αγορές αυτό λένε και, καλώς ή κακώς, παραμένουν και σήμερα οι τελικοί κριτές. Η καθιέρωση ενός νέου αποθεματικού νομίσματος αποτέλεσε ένα πραγματικά καινοτόμο εγχείρημα, το οποίο όμως σήμερα απαιτεί πραγματικά καινοτόμες ενέργειες από εμπνευσμένες ηγεσίες. Το εγχείρημα του ευρώ θα αποτύχει αν η Ευρώπη δεν βρει μια ολοκληρωμένη απάντηση στην υπαρξιακή της κρίση. Γίνονται ευτυχώς σημαντικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μιας πραγματικά ενωμένης Ευρώπης. Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να συνεχιστούν επίμονα με την ίδια ζέση.

Η Ελλάδα δεν επιζητεί προνομιακή μεταχείριση. Ζητά ρεαλισμό –αντί δογματισμού. Πιστεύουμε ότι οι λαοί της Ευρώπης δεν ζητούν τίποτα λιγότερο. Η υπέρβαση της ευρωπαϊκής κρίσης μπορεί να είναι μόνο πολιτική, με πρωταρχικό στόχο να θωρακίζει την Ένωσή μας. Στο πλαίσιο αυτό, η λύση του ελληνικού προβλήματος δεν μπορεί παρά να αποτελέσει μέρος της ευρύτερης λύσης του πανευρωπαϊκού προβλήματος.

Με ειλικρινή εκτίμηση,
Δημήτρης Δασκαλόπουλος